

ტრიუმფალური თალი

დააკვირდი სურათს. მასზე გამო-
სახულია ულამაზესი თალი. შენი
აზრით, რა ფანიშნულება შეიძ-
ლება ჰქონდეს მას? წაიკითხე
ტექსტი და გაიგე ზევრი საინ-
ტერესო რამ ამ თალის შესახებ.

მსოფლიოში ბევრი ლამაზი ნაგებობაა.
მათი აგება ხშირად ძალიან მნიშვნელო-
ვან მოვლენას უკავშირდება. სწორედ ასეა
პარიზის ტრიუმფალური თალის შემთხ-
ვევაშიც. იგი ნაპოლეონის ბრძანებით
ააგეს აუსტერლიცის ბრძოლაში გამარ-
ჯვების შემდეგ. თალის სრული სახელია
„ვარსკვლავის მოედნის ტრიუმფალური
თალი“.

ტრიუმფალური თალი შარლ დე გოლის
მოედნის შუაგულში დგას. აქედან, არც
მეტი არც ნაკლები, პარიზის 16 **პროსპექ-
ტი** გამოდის. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ
თალი პარიზის ცენტრის ყველა წერტილი-
დან ჩანს. იგი ეიფელის კოშკის მსგავსად
ქმნის ულამაზეს ქალაქურ **პეიზაჟს**.

პარიზის ტრიუმფალური თალი მსოფ-
ლიოში სიდიდით მეორეა ასეთ თალებს
შორის. მისი სიმაღლე 50 მ-ია, სიგანე –
45 მ, ხოლო სისქე – 22 მ. ის იმდენად დიდია,
რომ მეორე მსოფლიო ომის დასრულების
აღსანიშნავად თალის ქვეშ ბიპლანითაც
გაუფრენიათ. ალბათ, იცი, ბიპლანი თვით-
მფრინავია, რომელსაც ორი წყვილი ფრთა
აქვს.

თალი ფრანგმა არქიტექტორმა ჟან
შალგრენმა **დააპროექტა**. თუმცა თვითონ
ავტორი საკუთარი ქმნილების გახსნას ვერ
მოესწრო. მისი გარდაცვალების შემდეგ
თალზე კიდევ რამდენიმე არქიტექტორმა

იმუშავა. მათი ერთობლივი შრომით შეიქმ-
ნა ეს დიდებული ძეგლი. მის აგებას 30
წელზე მეტი დასჭირდა.

პარიზის ტრიუმფალურ თალზე ულა-
მაზესი **ჩუქურთმებია** ამოკვეთილი. მას
დახვეწილი ფრიზიც ანუ სახურავთან ახ-
ლოს კედლის ვიწრო ზოლი ამშვენებს.
თალზე ასევე გამოსახულია საფრანგე-
თის ომების სცენები. მათი უმეტესი ნაწი-
ლი ნაპოლეონის ბრძოლებს ასახავს. თა-
ლის შიგა კედლებზე ფრანგი გენერლების
სახელებია ამოკვეთილი. ომში დაღუპულ-
თა გვარები სხვებისგან ხაზგასმით არის
გამოყოფილი. სვეტებზე კი ჩამოთვლილია
ნაპოლეონის მიერ მოგებული ომები.

თალის ქვეშ არის **აკლამები** და უც-
ნობი ჯარისკაცის საფლავი. საფლავზე **მა-
რადიული** ცეცხლი ანთია, რათა ხალხს არ
დაავიწყდეს პირველ და მეორე მსოფლიო
ომებში დაღუპული ჯარისკაცები.

ტრიუმფალური თალი უკვე ორი საუკუ-
ნეა ამშვენებს პარიზს. მას ფრანგული არ-
მიის არაერთი **აღლუმი** უნახავს. თალი
დღეს უამრავ **ტურისტს** მასპინძლობს და
მათ საფრანგეთის წარსული დიდების შე-
სახებ უამბობს.

*ტექსტი მომზადებულია ბაკურ სულაკაურის
„მსოფლიო საოცრებების“ მიხედვით.*

რა გაიგე საინტერესო ტრიუმფა-
ლური თალის შესახებ?

▶▶▶ ტექსტის გაგება

ყოველ შეკითხვას შეურჩიე თითო სწორი პასუხი.

1 პირველი აბზაცის ძირითად აზრს გადმოსცემს წინადადება:

- ა) თალის აგება აუსტერლიცის ბრძოლაში ნაპოლეონის გამარჯვებას უკავშირდება.
- ბ) თალის სრული სახელია „ვარსკვლავის მოედნის ტრიუმფალური თალი“.
- გ) მსოფლიოში ბევრი ლამაზი ნაგებობაა, მათ შორისაა ტრიუმფალური თალი.

2 რომელი წინადადება გვაძლევს ინფორმაციას ტრიუმფალური თალის მდებარეობის შესახებ:

- ა) ტრიუმფალური თალი ეიფელის მსგავსად ულამაზეს პეიზაჟს ქმნის.
- ბ) ტრიუმფალური თალის ქვეშ არის უცნობი ჯარისკაცის საფლავი.
- გ) ტრიუმფალური თალი შარლ დე გოლის მოედნის შუაგულში დგას.

3 ტექსტის მიხედვით, ტრიუმფალური თალის კედლებზე გამოსახულია:

- ა) საფრანგეთის ცნობილი ომების სცენები.
- ბ) ცნობილი ფრანგი არქიტექტორების პორტრეტები.
- გ) ცნობილი ფრანგი გენერლების პორტრეტები.

4 რის შესახებ არ არის საუბარი ტექსტში?

- ა) რა დანიშნულება აქვს თალს დღეს.
- ბ) რამდენი წელი დასჭირდა თალის აგებას.
- გ) რომელ წელს დაიწყო თალის აგება.

5 მოცემული ტექსტის მთავარი მიზანია გაგვაცნოს:

- ა) ტრიუმფალური თალის ადგილმდებარეობა.
- ბ) ტრიუმფალური თალის ზომები.
- გ) ტრიუმფალური თალის ისტორია.

▶▶▶ ლექსიკა

1 გაარკვეე ხაზგასმული სიტყვების მნიშვნელობები.

1. თალი ფრანგმა არქიტექტორმა ჟან შალგრენმა დააპროექტა.
  - ა) ააგო.
  - ბ) გახსნა.
  - გ) დაგეგმა.
2. თალზე ჩუქურთმაა ამოკვეთილი.
  - ა) ამოჭრილი.
  - ბ) დახაზული.
  - გ) დახატული.
3. უცნობი ჯარისკაცის საფლავზე მარადიული ცეცხლი ანთია.
  - ა) დიდი.
  - ბ) მუდმივი.
  - გ) ძლიერი.

2 ხაზებით დააკავშირე სიტყვები და მათი მნიშვნელობები.

1. ალღუმი	ქალაქის სწორი და განიერი ქუჩა (გამზირი).
2. აკლდამა	ბუნების ან რაიმე ადგილის ხედი.
3. პროსპექტი	ქვისაგან გაკეთებული სამარხი ნაგებობა.
4. პეიზაჟი	ხეზე ან ქვაზე ამოკვეთილი მხატვრული ორნამენტი.
5. ჩუქურთმა	ჯარის საზეიმო მწყობრი მსვლელობა.

3 ხაზებით დააკავშირე საპირისპირო მნიშვნელობის სიტყვები (ანტონიმები).

1. ხშირად	განსხვავებული
2. მსგავსი	ვინრო
3. ფართო	იშვიათად

▶▶▶ გრამატიკა

1 სწორად შეარჩიე გამოტოვებული სიტყვები.

1. პარიზის ცენტრის ყველა ----- ჩანს. (წერტილისაგან / წერტილიდან)
2. თალზე რამდენიმე არქიტექტორმა -----, (იმუშავა / იმუშავეს)
3. ჯარისკაცის საფლავზე სულ ცეცხლი ანთია, ----- არავის დაავიწყდეს გმირები. (რათა / რადგან)

გრამატიკა

2 სწორად დაწერე ფრჩხილებში ჩასმული სიტყვა.

1. თალი (მოედანი) ----- შუაგულში დგას.
2. აქ ფრანგული (არმია) ----- არაერთი ალლუმი ჩატარებულა.

3 დაწერე სიტყვები ნიმუშის მიხედვით.

ნიმუში: დიდი (როგორი?) — სიდიდე (რა?)

1. ლამაზი — -----.
2. ვიწრო — -----.

4 იპოვე შეცდომები და აღნიშნე X-ით.

☒ ძეგლი შეიქნა.

☐ ძეგლი შეიქმნა.

1. ☐ იმდენათ.

☐ იმდენად.

2. ☐ უამრავი ტურისტი.

☐ უამრავი ტურისტები.

3. ☐ დაჭირდა.

☐ დასჭირდა.

წერა

1 ტექსტიდან მოკლედ ამოწერე დეტალები ტრიუმფალური თალის შესახებ.

სად მდებარეობს?	
როდის აშენდა?	
ვისი ბრძანებით აშენდა?	
ვინ დააპროექტა?	
როგორია თალის ზომები?	
რით არის თალი შემკული?	

2 წარმოიდგინე, რომ იყავი პარიზში და მოინახულე ტრიუმფალური თალი. მისწერე მეგობარს წერილი შენი შთაბეჭდილებების შესახებ (რა მოგეწონა და რატომ). ნამუშევარი გააფორმე ნახტით.
